

Bronnen van bezieling

Johannes 4: 11-14

Laatdienst 6 oktober 2013

Voorganger: Ferdinand van Melle

Jaarthema: Bronnen van bezieling

Inleiding

Vanaf vandaag tot volgende zomer is het thema van de Laatdiensten: bronnen van bezieling.

Het woord ziel heeft in de taal overwegend niet echt een positieve klank. Zomaar wat voorbeelden uit ons dagelijks leven: Gôh wat zielig. Dan is er iets niet leuk... wat bezielt die mensen toch? Ook al niet leuk. Ze zijn erop uit zieltjes te winnen. Oei een verkleinwoordje zelfs, helemaal niet leuk. En wat te denken van een pak op je zielement krijgen... en als dat hard aankomt kan je ter ziele gaan, niet best, of met je ziel onder je arm lopen... dan zit er weinig bezieling bij!

Is er ook positiefs te melden?

Ja, iemand die met zijn hele ziel en zaligheid iets opzet, dat is leuk.

Of: die mensen hebben er met hart en ziel aan gewerkt .

Zij is de ziel van de vereniging... ze zijn zielsgelukkig samen!

Of soul muziektraditie met een hart.

het is positief, waarderend bedoeld.

Dit jaar gaat het over bronnen van bezieling.

Elke maand een eigen accent. Bron van bezieling in muziek, in levensstijl, in communautair leven, in kunst, in sport, in omgaan met de aarde. Verschillende mensen thematiseren hun bezieling die in hun levensverhaal is ingeweven...

Een vraag die ik hierbij wil stellen en die hopelijk aan de orde komt is deze:

Komt bezieling uit jezelf? Is dat een eigen kwaliteit?

Of komt het van buiten?

Of is het een wisselwerking tussen mijn ziel die ergens door wordt aangestoken?

Vandaag de eerste dienst. Harmke noemt een treffend voorbeeld uit haar leven waar de ziel wakker werd. En we lezen uit de Bijbel over de ontmoeting van Jezus met de vrouw aan de bron, die van water uit die bron moet leven en een bezielende ontmoeting heeft. Een verhaal met dubbele bodem. Over een bron. Dubbele bodem: 2 griekse woorden. Als de vrouw het woord noemt zegt ze put. Als Jezus erover spreekt gebruikt de evangelist het woord bron. Daar gaan we vandaag naar op zoek in en buiten onszelf. En natuurlijk vandaag veel zingen, hoe meer zielen hoe meer vreugd!

Meditatie

Bronnen van bezieling. Omdat ik die vraag van Gonnie kreeg ben ik bronnen gaan verzamelen. Dat is een persoonlijke vraag. Ieder voor zich anders. Heeft het zin als ik voor

u ga zeggen wat mijn bronnen waren? Dat kan alleen maar zinvol zijn als het jullie helpt om bij jezelf te rade te gaan; het is een persoonlijke vraag.

Ik heb gemerkt in mijn leven dat er een aanraking nodig is om bezield te raken, om te ontdekken wat bezieling is.

Bij mij was dat van klein kind al muziek, natuur, de zon, menselijke contacten die je ziel raken, het wonder van de geboorte van kinderen, spelen met kinderen, nu met kleinkinderen, dan ben ik ook weer 5, vlagen van bezieling, soms ook weer weg, staan bij een sterfbed, het geheim van de dood. Dat alles heeft mij bezield en hoe ouder ik word hoe meer ik besef bezield te zijn door mijn ouders, door hun levensgeschiedenis, bezield door hun staan in de tijd, (zelfs in opstand sta je in contact met die bron) geloofsovertuiging die ik niet helemaal deelde, maar die enorme impact had, dat ik bezield ben door de joodse traditie, vandaag Israëlzondag, chassidische vroomheid, vrolijk geloof, contacten die ik als vreedelingspastor in detentiecentraat mocht hebben. Vrolijk Afrikaanse geloof en stille vroomheid van tamils of oosters-orthodoxen. Het bracht mij onverwacht bij een bron. En dan die Bijbelverhalen. Voortdurend weer opnieuw opdiepen uit de bron!

Vooraf: bezield door anderen die iets in mij aanvonken, in beweging brachten wat heilzaam is geweest. Het verhaal van de vrouw bij de bron is een prachtig voorbeeld van hoe een unieke bron buiten jezelf in jou tot een levende fontein kan worden!

Zo'n tocht wens ik jou, u, mezelf ook toe. Ga na bij jezelf: waar zijn mijn bronnen van vertrouwen, waar diep ik ze op, waar haal ik mijn energie vandaan?

Nu johannes 4:

Er zit een man bij een bron. Het is heet, midden op de dag. Hij is moe, hij is gaan zitten. Wie is hij? Laten we hem noemen de Heer van de dans, the Lord of the dance, waar we net van zongen. Is hij moe van het dansen voor blinden - stel je voor dansen voor blinden, kan een blinde dat 'zien'? - of moe van het lied van gerechtigheid, of moe van zich solidair voelen met verschoppelingen? Hij is alleen, het is buiten de stad.

Er komt een vrouw aan. Alleen, hé, midden op de dag? Je gaat toch water putten 's ochtends vroeg of in de avondschemer als het koeler is? Er zal een reden voor zijn dat zij de mensen ontloopt, door in de bloedhitte dit end te lopen en straks met water weer terug te zeulen.

Ze zien elkaar. Pijnlijk, want mannen alleen horen niet bij een bron, dat is een plek voor vrouwen en meisjes. Nog pijnlijker wordt het als de heer van de dans haar onbeschaamd aanspreekt.

Hij vraagt om water. Hij heeft dorst. Aan zijn taal hoort ze dat hij geen Samaritaan is maar een jood. Hij zit eigenlijk op een soort vijandig gebied. Joden gaan niet om met Samaritanen en omgekeerd. En wat pijnlijker is: een man alleen die een onbegeleide vrouw alleen aanspreekt is not done. Haram zouden veel moslims zeggen. Niet kosher. De vrouw weet dat en zegt terecht: hoe kan je dat vragen? Je hebt niet eens een emmer bij je? Want: Uit mijn emmer kan je niet drinken. Joden drinken niet uit Samaritaanse emmers en omgekeerd. Niet kosher.

Maar dan begint de heer van de dans een klein danspasje te maken. De plek bij de bron wordt dansvloer. Hij zegt: Tja, water, weet je dat er ook levend, stromend water is? Dit is stilstaand, dit is een put; jij hebt het over de put, maar er is ook een bron, een bezielde bron die te drinken geeft!

De vrouw haakt in bij de dans en zegt: dat wil ik wel! Dan hoef ik nooit meer naar de put.

Nooit meer te sjouwen! Wonderlijk, ze spreken op twee nivo's. Maar door te dansen kom je in elkaars ritme. Voelt de vrouw dat bij deze man een bron is, een bron van de Eeuwige. En de heer van de dans doet een volgende danspas en zegt: ik begrijp waarom je hier alleen bent, heb je iemand thuis om mee te dansen? De dans hapert. En de heer van de dans zegt: als je met mij blijft dansen dan hoef je niet meer te putten, dan is er water uit een bron. Die ook in jezelf bron kan worden tot een fontein! Een bron waaruit water blijft komen: water van verhalen, van levensrichtlijnen, van Jakob en Rachel, van Eva en Amos, van psalmpjes met trompet en lekkere soul, een fontein die klatert! De vrouw verlaat de dansvloer en gaat dansend terug naar de stad, om anderen ten dans te vragen: in haar eigen kracht! It takes two to a tango--
'Dans, dans en doe maar mee met mij. - ik ga je voor, ik haal ook jou erbij!